

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/961/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4213227378
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4213227378.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Renáty Pátrovičovej a JUDr. Borisa Minksa v právnej veci žalobcu: CASH COLLECTORS SK s. r. o., so sídlom Mlynské Nivy 49, Bratislava, IČO: 44 703 015, v konaní zastúpený advokátskou kanceláriou Havel, Holásek & Partners s.r.o. so sídlom Mlynské nivy 49, Bratislava, proti žalovanému: F. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., S. X/X, o zaplatenie 478,28 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 30. júna 2015, č. k. 13C/402/2014-77, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e.**

Žalovanému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Komárno (súd prvého stupňa v zmysle § 9 ods. 1 OSP) rozsudkom zo dňa 30. júna 2015, č. k. 13C/402/2014-77 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) návrh na zaplatenie sumy 478,28 eur so 17,30 % úrokom ročne zo sumy 478,28 eur od 21.10.2010 do zaplatenia a s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 478,28 eur od 21.10.2010 do zaplatenia zamietol a žalovanému nepriznal náhradu trov konania. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Komárno súdny poplatok za odpor proti platobnému rozkazu vo výške 28,50 eur, do 3 dní po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

V odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že žalobca sa návrhom doručeným súdu dňa 02.12.2013 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 478,28 eur spolu so zmluvným úrokom vo výške 17,30 % ročne zo sumy 478,28 eur od 21.10.2010 do zaplatenia a s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 478,28 eur od 21.10.2010 do zaplatenia a náhrady trov konania. Návrh odôvodnil tým, že žalovanému na základe Zmluvy č. 0212104725 z 20.10.2005 poskytla W. sporiteľňa, a.s. (ďalej len W., a.s.) úver vo výške 1.659,70 eur, ktorý mal byť splácaný mesačnými splátkami po 43,48 eur. Prvá splátka bola splatná 20.11.2005 a konečná splatnosť úveru bola určená dňom 20.10.2010. Zmluvné strany sa dohodli na poplatku za správu úveru vo výške 1,66 eur (50,- Sk) mesačne a 17,30 % úroku ročne. RPMN predstavovala 9,47 % ročne. Žalovaný svoj záväzok zo zmluvy nehradil riadne a včas, a tak W. vznikla pohľadávka voči žalovanému vo výške 3.340,64 eur, z toho istina vo výške 2.863,06 eur, riadny úrok vo výške 1,38 eur, úrok z omeškania do 26.10.2010 vo výške 476,20 eur. W., a.s. ako postupca Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 0919/2010/CE z 21.10.2010 postúpila na spoločnosť Havel, Holásek & Partners ako postupníka aj pohľadávku voči žalovanému, pričom toto postúpenie oznámila žalovanému prípisom z 12.11.2010. Spoločnosť Havel, Holásek & Partners, po udelení súhlasu W., a.s., Zmluvou o postúpení pohľadávok z 01.12.2010, postúpila v prospech žalobcu pohľadávku voči žalovanému a toto postúpenie oznámila žalovanému prípisom z 03.01.2011, v ktorom súčasne vyzvala žalovaného na okamžitú úhradu pohľadávky. Žalovaný pohľadávku nehradil, a tak žalobcovi vznikla voči žalovanému pohľadávka vo výške 3.340,64 eur, ktorá pozostáva z istiny úveru po splatnosti vo výške 2.863,06 eur, z vyčísleného úroku vo výške 1,38 eur a úroku z omeškania vyčísleného do 26.10.2010

vo výške 476,20 eur. Predmetom konania je 11 nepremiľčaných splátok po 43,48 eur, úhrnom vo výške 478,28 eur. Žalobca na výzvu súdu podaním zo 17.06.2014 doplnil skutkové tvrdenia a uviedol, že žalovaný úver vo výške 1.659,7 eur čerpal dňa 20.10.2005. Žalovaný celkom uhradil sumu 651,87 eur, pričom poslednú úhradu realizoval dňa 22.01.2007. Ďalej špecifikoval postúpenú pohľadávku.

Žalovaný napadol odporom platobný rozkaz č. k. 14Ro/529/2013-44 z 26.06.2014, ktorým súd návrhu v celom rozsahu vyhovel. V uvedenom odpore vzniesol námietku premlčania voči žalovanému nároku žalobcu s tým, že návrh vo veci bol podaný dňa 02.12.2013, pričom úver mal byť splatený dňa 20.10.2010. Teda žalobný návrh bol podaný až o 3 roky a 42 dní po lehote splatnosti a tým je celý nárok žalobcu premlčaný. Žalovaný navrhol návrh žalobcu zamietnuť.

Žalobca v podaní z 05.11.2014, reagujúc na námietku premlčania vznesenú žalovaným, citoval z niektorých rozhodnutí Najvyššieho súdu SR s tým, že v danom prípade je potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, podľa ktorého je premlčacia doba 4 roky.

Na výzvu súdu adresovanú žalobcovi, aby sa vyjadril k prípadnej aplikácii § 5b zákona č. 250/2007 Z. z., žalobca prípisom z 20.05.2015 súdu oznámil, že pokiaľ konečná splatnosť úveru bola dohodnutá dňom 20.10.2010, premlčacia doba uplynula dňom 20.10.2014, keď táto začala plynúť po konečnej splatnosti úveru a žaloba na súde bola uplatnená podaním z 02.12.2013.

Vykonaným dokazovaním z oznámení postupcu (najskôr W., a.s. prípisom z 12.11.2010 a potom spoločnosť Havel, Holásek & Partners prípisom z 03.01.2011) súd zistil, že každý z postupcov žalovanému oznamoval postúpenie pohľadávky W., a.s. voči žalovanému vo výške 3.340,64 eur najskôr na spoločnosť Havel, Holásek & Partners a z tej na žalobcu. Dokazovaním mal za preukázané, že medzi W., a.s. a žalovaným bola dňa 20.10.2005 uzavretá Zmluva o splátkovom úvere č. 0212104725, na základe ktorej W., a.s. poskytla žalovanému úver vo výške 50.000,- Sk, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť mesačnými splátkami po 1.310,- Sk splatnými k 20. dňu v mesiaci, pri pevnej úrokovej sadzbe 17,30 % ročne do konečnej splatnosti úveru a RPMN vo výške 9,47 %, pričom splatnosť prvej splátky bola dohodnutá na 20.11.2005 a konečná splatnosť úveru bola 20.10.2010. Poplatok za správu úveru bol dohodnutý vo výške 50,- Sk mesačne.

Napriek tomu, že úverová zmluva je absolútnym obchodno-závazkovým vzťahom v zmysle Obchodného zákonníka (§ 261 ods. 6 písm. d/ a § 497 a nasl. Obchodného zákonníka), v danom prípade sa jedná o právny vzťah zmluvných strán na základe spotrebiteľskej zmluvy, pri uzatváraní ktorej bola žalovaná v postavení spotrebiteľa, keďže z činnosti súdu je známe, že W., a.s. právny predchodca žalobcu mal v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov. Je zrejmé, že v danom prípade sa jedná o právny predchodcom žalobcu vopred pripravenú formulárovú (typovú) úverovú zmluvu, ktorej obsah žalovaná nemala možnosť reálne ovplyvniť. Zmluva o spotrebiteľskom úvere je zmluvným typom s osobitnou právnou úpravou v zákone č. 258/2001 Z. z., ktorý je k ustanoveniam Občianskeho zákonníka, s podrobnou úpravou spotrebiteľských zmlúv od 01.04.2004, predpisom lex specialis, s poukazom na § 879j, § 879l, § 879m, § 879r OZ. Súd teda vzťah účastníkov konania posudzoval ako záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy podľa § 23a ods. 1, 2 zákona č. 634/1992 Zb., § 2 písm. a/, b/ zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 3 ods. 1 - 3 citovaného zákona o spotrebiteľských úveroch, § 52 a nasl. OZ vzhľadom na prechodné ustanovenia OZ (§ 879j/, § 879l/, § 879m/, § 879r/ OZ), § 497 a nasl. Obchodného zákonníka.

Súd s poukazom na citované ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. vzniesol v mene žalovaného spotrebiteľa námietku premlčania žalobcom uplatneného nároku, ktorú by inak mohol kedykoľvek v priebehu konania vzniesť len žalovaná.

Uviedol, že v danom prípade konečná splatnosť úveru bola dohodnutá na 20.10.2010, prvá splátka bola splatná 20.11.2005 a periodicita splátok bola k 20. dňu v mesiaci. Žalobný návrh bol súdu doručený dňa 02.12.2013. Do podania žalobného návrhu vo veci nepochybne uplynula trojročná premlčacia doba pre úhradu žalovaných splátok splatných do 20.10.2010, vrátane. Pokiaľ sa žalovaný najneskôr od 21.10.2010 dostal do omeškania s úhradou ostatnej splátky, splatnej 20.10.2010, keďže s úhradou predchádzajúcich splátok sa dostal do omeškania v deň nasledujúci po uplynutí splatnosti tej ktorej splátky a návrh bol súdu doručený až dňa 02.12.2013, potom trojročná premlčacia doba podľa § 101 OZ, vzhľadom na spotrebiteľský charakter záväzku žalovaného, pre úhradu žalovaných dlžných splátok úveru čerpaného na základe zmluvy o splátkovom úvere č. 0212104725 z 20.10.2005 v danom prípade uplynula do podania žalobného návrhu, a to uplynutím dňa 20.10.2013. S poukazom na uvedené súd návrh žalobcu zamietol v celom rozsahu, keďže do podania žalobného návrhu uplynula žalobcovi aj trojročná premlčacia doba na úrok z omeškania podľa § 517 ods. 1, 2 OZ. Povinnosť platiť úrok z omeškania nevzniká samostatne, za každý deň trvania omeškania, ale jednorázovo v deň, v ktorý sa dlžník ocitol v omeškaní so splnením tohto záväzku; týmto dňom začína u tohto práva podľa ustanovenia § 110 ods. 3 OZ plynúť trojročná premlčacia doba práva na úrok z omeškania a jej uplynutím (v danom

prípade dňom 21.10.2013) sa právo premlčí „ako celok“. S poukazom na uvedené súd nepovažoval návrh žalobcu za dôvodný ani v časti žalovaného príslušenstva v podobe úroku z omeškania od 21.10.2010 do zaplatenia a aj v tejto časti návrh žalobcu zamietol.

Úrok je podľa § 121 ods. 3 OZ podobne ako úrok z omeškania taktiež príslušenstvom pohľadávky, a tak pokiaľ došlo k premlčaniu peňažnej pohľadávky, došlo súčasne aj k premlčaniu príslušenstva z nej, vrátane 17,30 % úroku zo sumy 478,28 eur od 21.10.2010 do zaplatenia. Navyše, v jednotlivých splátkach bola už zahrnutá aj splátka úroku. Úrok z úveru vyjadruje „cenu - odplatu“ za poskytnuté peňažné prostriedky, a to až do konečnej splatnosti úveru, v danom prípade do 20.10.2010. Úrokom z úveru sa úročí len istina čerpaného úveru, teda neúročia sa ním ani poplatky, či úrok z úveru, hoci by tieto boli aj po lehote splatnosti. Splatné neuhradené úroky a splatné neuhradené poplatky, ktoré sa prípadne pripíšu k istine úveru sa neúročia úrokom z úveru, keďže je neprípustné reťazenie úroku z úroku. Branie úroku z úroku bolo zakázané už v rímskom práve, tzv. anatocizmus, a tento zákaz, bez ohľadu na to, či ide o úrok z úveru alebo úrok z omeškania, pretrváva aj naďalej, s poukazom na § 121 ods. 3 OZ., podľa ktorého aj úrok a aj úrok z omeškania sú príslušenstvom a nie vecou hlavnou. Navyše, je už notoricky známe, že podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikovaného pod R 59/98 veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov iba do splatnosti dlhu.

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a v konaní úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, keď si ich náhradu podľa § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnil.

V súlade s § 2 ods. 2, 4 zákona č. 71/1992 Zb. zaviazal v konaní procesne neúspešného žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku za odpor žalovaného proti platobnému rozkazu, keďže žalovaný ako spotrebiteľ je oslobodený od platenia súdneho poplatku.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu, že podľa jeho názoru rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, ďalej len „OSP“), keď prvostupňový súd aplikoval pri otázke premlčania ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“).

Uviedol, že jeho právny predchodca Slovenská sporiteľňa a.s. ako podnikateľ v oblasti, ktorá je prísne regulovaným podnikaním (bankovníctvom), je povinný riadiť sa kogentnými ustanoveniami právnych predpisov, od ktorých sa zmluvné strany ani dohodou nemôžu odchýliť (§ 263 ods.1 Obchodného zákonníka) a podľa § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o úvere.

Skutočnosť, že záväzok banky (právneho predchodcu žalobcu) , na základe ktorého sa zaväzuje poskytnúť dlžníkovi finančné prostriedky s tým, že dlžník (žalovaný) sa poskytnuté finančné prostriedky zaväzuje vrátiť a zaplatiť úrok, je vždy potrebné posudzovať podľa ustanovení § 497 a nasl. Obchodného zákonníka a spojení s § 261 ods. 3 písm. d/ ako tzv. absolútny obchod bez ohľadu na povahu účastníkov zhodne konštatovali najvyššie súdne inštancie v Slovenskej ako aj Českej republike. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Obo 56/2007, 5 Obo 12/2010, 1 Cdo 120/2010, 4 Obo 115/99, 6 MCdo/4/2012, na rozsudok veľkého senátu obchodného kolégia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 35 Odo 619/2002 , 32 Cdo 3337/2010, na rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II ÚS 3711/11 a na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co 293/12 a 6Co/238/2012, a na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/50/2013.

Vzhľadom na to, že Obchodný zákonník obsahuje komplexnú právnu úpravu premlčania, má za to, že otázka premlčania v tomto prípade sa má posudzovať výhradne podľa relevantných ustanovení Obchodného zákonníka a nie je preto možné akékoľvek ustanovenia o úprave premlčania vytrhávať z kontextu a aplikovať na ne ustanovenia iného právneho predpisu a to zrejme iba ad hoc v prospech spotrebiteľa. Poukázal na článok JUDr. Lukáša Vymazala v Obchodnoprávnej revue č. 2 ročník 2010, v ktorom uviedol, že do úvahy je potrebné vziať i aspekt právnej istoty a určitosti - nemožno požadovať po adresátoch noriem, aby v každom jednotlivom prípade uvažovali o porovnaní oboch úprav a vykonávali rozbery hodné najvyšších súdov, ale musia sa spoľahnúť na základné piliere svojho právneho vedomia, teda napr. aj na predstavu, akú dĺžku má premlčacia doba.

Žalobca sa domnieva, že ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce inštitút premlčania nie sú ustanoveniami smerujúcimi k ochrane spotrebiteľa, a to tak z hľadiska ich prijatia, ako aj z hľadiska ich obsahu ako celku. Ochrana spotrebiteľa je v právnom poriadku dostatočne zaistená ustanoveniami o spotrebiteľských zmluvách, adhézných zmluvách, výlučnou občianskoprávnou zodpovednosťou atď. a zdalo by sa absurdným, že by chcel zákonodarca spotrebiteľa chrániť ešte navyše tým, že nepripustí použitie tých ustanovení Obchodného zákonníka, ktoré sú nahodilo „prísnejšie“ než im podobné ustanovenia Občianskeho zákonníka. V opačnom prípade sa vytráca zmysel absolútnych obchodov. Z uvedených dôvodov je preto nepatričné podraďovať dĺžku premlčacej doby v Občianskom zákonníku

pod ochranu spotrebiteľa. Takýmto prístupom by získaval spotrebiteľ viac práv, než mu patrí podľa vyvážených európskych štandardov. Takýto prístup by postavil druhú zmluvnú stranu (podnikateľa) skoro do nerovnovážnej pozície subjektov, ktorého právny úkon, spravujúci sa určitými predstavami o normách, ktoré na daný vzťah dopadajú, môže byť kedykoľvek podložené akýmkoľvek ustanovením, ktoré je obsiahnuté v Občianskom zákonníku, alebo v iných predpisoch, a ktoré z dôvodu výhodnosti (posudzovanej zrejme ad hoc) pre druhú zmluvnú stranu (nepodnikateľa) by malo modifikovať daný záväzkový vzťah riadiaci sa Obchodným zákonníkom.

Žalobca tiež poukazuje na skutočnosť, že aj zákonodarca vykladá § 52 rovnakým spôsobom ako žalobca, a poukazuje na vývoj legislatívy, konkrétne na zákon č. 102/2014 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý v čl. II ods.1 s účinnosťou od 12.06.2014 novelizoval § 52 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník nasledovne: „Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.“

Zákonodarca tak sám uvádza, že do dňa účinnosti tejto novely, teda do 12.06.2014, sa aj na niektoré spotrebiteľské vzťahy museli aplikovať normy obchodného práva, čím potvrdzuje právny názor žalobcu, ako aj rozsiahlu judikatúru súdov vyššieho stupňa v tejto oblasti.

K možnosti posúdenia premlčania ex offa má žalobca rovnakú výhradu akú uviedol v predchádzajúcom odstavci. Podľa jeho názoru nie je možné toto ustanovenie použiť, pretože ide opäť o úpravu hmotnoprávnu, ktorá sa nemôže použiť v konaniach začatých pred nadobudnutím účinnosti ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Žalobca poukázal na skutočnosť, že zo zmluvy o splátkovom úvere č. 0212104725 uzatvorenej medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom vyplýva, že konečná splatnosť úveru je určená presným dátumom, a to dňom 20.10.2010, teda premlčaciu dobu je možné počítať až od tohto dátumu a táto by uplynula dňa 20.10.2014. Žalobca podal na prvostupňový súd návrh na vydanie platobného rozkazu dňa 02.12.2013, teda ešte pred uplynutím premlčacej doby.

Nakoľko termín konečnej splatnosti úveru bol 20.10.2010 a žalobca uplatnil žalobu na súde podaním zo dňa 02.12.2013 (menej ako 3 roky po konečnej splatnosti úveru) nemohlo prísť z vyššie uvedených dôvodov k premlčaniu uplatnenej pohľadávky a to ani v prípade, ak by súd postupoval podľa ustanovení zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov a uplatnil by trojročnú premlčaciu dobu.

Žalobca navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok prvostupňového súdu 13C 402/2014-77 zo dňa 30.06.2015 a vydal nasledovný rozsudok: Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 478,28 eur so zmluvným úrokom vo výške 17,3 % ročne zo sumy 478,28 eur od 21.10.2010 do zaplatenia s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 478,28 eur od 21.10.2010 do zaplatenia a trov konania pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia spolu vo výške 255,24 eura, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku, eventuálne navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok prvostupňového súdu a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „OSP“) po zistení, že odvolanie bolo včas podané oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 a § 204 OSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 OSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 OSP) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. a/, c/ a f/ OSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený na úradnej tabuli súdu najmenej päť dní pred jeho vyhlásením (§ 156 ods. 3 v spojení s § 211 ods. 2 OSP) a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň ako bol vyvesený na úradnej tabuli (§ 21 ods. 2 vyhl. č. 543/2005 Z. z.), dospel k záveru, že odvolanie žalobcu proti napadnutému rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 30. júna 2015, č. k. 13C/402/2014-77 nie je dôvodné, napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vo výroku vecne správny, preto ho podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne práve posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav a dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis

alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Koncepcia zjednodušeného rozhodnutia odvolacieho súdu v zmysle § 219 ods. 2 OSP vychádza zo situácie, že ak odvolací súd zastáva názor, že prvostupňový súd nielen vecne správne rozhodol, ale v odôvodnení sa správne argumentačne vysporiadal so skutkovým stavom i právnym posúdením, v takom prípade nemusí vyhotovovať štandardné rozhodnutie (s náležitosťami podľa § 157 ods. 2), ale obmedzí sa len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd zároveň môže doplniť ďalšie dôvody na zdôraznenie správnosti preskúmaného rozhodnutia. Využitie tohto oprávnenia získava takmer charakter povinnosti v prípade, že účastník v odvolaní, ktorého (aj) dôvodmi je odvolací súd viazaný (§ 212 ods. 1), uvedie úvahy, či už vo väzbe na skutkový stav alebo právne posúdenie, s ktorými sa prvostupňový súd nezaoberal. Veľakrát ide o vyjadrenia, ktoré sú až reakciou na závery prvostupňového súdu, preto logicky predstavujú novú argumentačnú bázu. V tomto smere je potrebné zdôrazniť, že právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako neoddeliteľnej súčasti práva na spravodlivý súdny proces neznamená povinnosť súdu dať odpoveď na všetky argumenty účastníka, ale len na argumenty zásadného významu, t. j. pre vec rozhodujúce.

Odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, keďže vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie žalobou uplatneného nároku, jeho výsledky jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodnúce pre posúdenie v žalobe uplatnených nárokov na náhradu majetkovej škody a náhradu nemajetkovej ujmy. Pretože odvolací súd v celom rozsahu akceptuje i právne závery prvostupňového súdu vo veci samej, keďže na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto aj v súvislosti s danou vecou aj správne vyložil, a keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových zisteniach a právnych záveroch nič nezmenilo, odvolací súd s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 OSP už iba odkazuje na správne dôvody napadnutého rozsudku. Odvolací súd, vzhľadom na argumenty žalobcu v odvolaní, sa predovšetkým sústredil na vyriešenie otázky nastolenej odvolateľom, či ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, zavedené novelou zákona č. 102/2014 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov, je možné podľa žalobcu retroaktívne aplikovať i na právne vzťahy, ktoré vznikli pred jeho účinnosťou, teda pred dňom 01.05.2014, pričom dospel k rovnakému záveru ako súd prvostupňový, že áno. Zodpovedanie tejto otázky súvisí s časovou pôsobnosťou právnych noriem. Rozdiel medzi časovou pôsobnosťou hmotnoprávných a procesných noriem pritom nie je zásadný, pravidlom je, že právna norma reguluje spoločenské vzťahy dopredu a nie späť.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (doplneného zákonom č. 102/2014 Z. z. s účinnosťou od 01.05.2014) orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

V danom prípade ust. § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa normuje procesnú činnosť orgánu rozhodujúceho o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy (teda aj súdu), má teda charakter procesnoprávny, a to bez ohľadu na to, že je obsiahnuté v hmotnoprávnom predpise. Keďže zároveň táto norma neobsahuje žiadne intertemporálne ustanovenia o časovej pôsobnosti novely, ktorá ho zaviedla, musí platiť pravidlo okamžitej aplikovateľnosti tohto ustanovenia. Ak teda platí, že právna norma § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa má procesný charakter a zákonodarca nestanovil osobitný právny režim intertemporality, má súd prihliadať na premlčanie ex offo vo všetkých, aj pred nadobudnutím účinnosti tohto ustanovenia začatých, konaniach podliehajúcich pod hypotézu tejto právnej normy. Vzhľadom na to prvostupňový súd, ktorý vo veci preskúmaným rozsudkom rozhodol po účinnosti novelizovaného znenia § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ktorý nadobudol účinnosť dňom 01.05.2014) správne ex offo citované ustanovenie zohľadnil a v konaní aplikoval.

V zmysle § 5b zák. č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 01.05.2014 po novelizácii zák. č. 102/2014 Z. z. orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď inak by bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. V ustanovení § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa tak zákonodarca priznal

ochranu subjektívnemu právu spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských vzťahoch a to v konkrétnom, najmä však v občianskoprávnom súdnom konaní. Uvedené ustanovenie je špeciálnym ustanovením vo vzťahu k Občianskemu zákonníku ako všeobecnému právnomu predpisu, ktorý v ustanovení § 100 ods. 1 stanovuje, že na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka.

Súd prvého stupňa sa preto správne vyporiadal s otázkou premlčania uplatneného nároku, ak dospel k záveru, že nárok žalobcu na zaplatenie žalovanej sumy je premlčaný, a keďže žalobca stanovil termín konečnej splatnosti úveru na deň 20.10.2010, prvostupňový súd vychádzal z všeobecnej trojročnej premlčacej lehoty uvedenej v § 101 Občianskeho zákonníka, počítanej od dňa nasledujúceho po zosplatení úveru, t. j. od 21.10.2010, a skončila dňom 20.10.2013 (v zmysle § 122 ods. 2 OZ koniec lehoty určenej podľa rokov pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehota začína), a keďže žaloba žalobcu bola na prvostupňový súd podaná dňa 02.12.2013, považoval ho súd za premlčaný a na základe týchto skutočností žalobný návrh ako premlčaný správne zamietol. Nie je teda správne tvrdenie žalobcu v odvolaní, že od konečnej splatnosti úveru dňa 20.10.2010 do podania žaloby na súde dňa 02.12.2013 je menej ako 3 roky po konečnej splatnosti úveru.

Odvolací súd sa nestotožnil ani s námietkou odvolateľa, že súd prvého stupňa na predmetný záväzkový vzťah mal aplikovať ustanovenie zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, ďalej len OBZ), pretože ten upravuje zmluvu o úvere a podľa neho aj bola uzatvorená Zmluva o úvere a že ani Občiansky zákonník v ustanovení § 52 účinného v čase uzatvorenia zmluvy, nezaraďoval zmluvy upravené podľa Obchodného zákonníka (úverovú zmluvu v zmysle § 261 ods. 3 OBZ) pod režim spotrebiteľských zmlúv, preto záväzkové vzťahy zo zmlúv upravených v § 261 ods. 3 písm. d/ OBZ budú mať vždy charakter absolútnych obchodov, a teda vždy budú podliehať režimu Obchodného zákonníka.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom od 1. mája 2014) ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa ako aj ustanovenie § 52 ods. 2 tretia veta Občianskeho zákonníka nadobudli účinnosť 1. mája 2014 a právne predpisy, ktorých súčasťou sú, nemajú prechodné ustanovenia. To znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom (pozri aj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8MCdo13/2014 z 28.02.2015). Aj podľa rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. apríla 2015, sp. zn. 3MCdo 14/2014 „Ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou.“

Vzhľadom k hore uvedeným právnym záverom odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 OSP za použitia ust. § 142 ods. 1 OSP a v odvolacom konaní úspešnému žalovanému nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, pretože mu žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.